

Oep
(Ref., snotr.)

G.

Ex A

J. L. Grönhagen

10 244 9
U n m ä r k n i n g a r

wid Höglof. Lag-Utskottets
Betänkande, i anledning af
wäckt Motion om ändring
i Polis-Styrelsen inom
Hufwudstaden,

uppläst å Riddarhuset den 4 och 25
April 1812.

jemte

Bihang, innehållande en Apostille, till
Polis-Mästaren, Herr Under-Ståthållaren
Wannqvist, föranledd af dess till Rikens
Ständers Justitie-Ombudsman ingif-
na förklaring, rörande skrifterna:
Polisen utan Slöja.

af

G. L. Grönhagen.

S E D E R S D E M ,

Tryckt i Marquardsska Tryckeriet 1812.

~~~~~

Janledning af Lag-Utskottets, till Hög-
loff, Ridderskapet och Adeln inkomne be-
tänkande öfver den af mig inlemnade
och hos Ridderskapet och Adeln uppläste
Motion, rörande en förbättring af Po-
lis-Styrelsen här i hufvudstaden, har jag,
wid genomläsandet af det samma, emot
all förmodan inhemtat och funnit, det
Högloff, Lag-Utskottet nog facilt behand-
lat detta, till medborgares säkerhet och fre-
dande mot wäld, wigtiga ämne.

I mitt förslag som till Lag-Utskottet
remitterades, fick wäl icke något skäl an-
föras, eller någon händelse återopas till
styrka för det samma; men då Lag-Ut-
skottet länge haft tillfälle betrakta Memo-
rialet, sådant det den 24 siffledne Januari
hos Högloff, Ridderskapet och Adeln up-
lästes, och i dess Protocoller är infördt, och
sedermåra af trycket utkommit, så kan Ut-
skottet ömbjeliggen vara i okunnighet om

de premisser och reflexioner som deruti finnas upptagne.

Sedermera hafwa 2:ne upplysande tryckta handlingar i samma ämne utkommit, under rubrik. Polisen utan Slöja, eller angifwelser hos Rikens Höglof. Ständers Justitie Ombudsman, emot Herr Under-Ståthållaren m. m. Wannqvist, rörande olaga Arrestering och wäld mot oskyldige.

Allt detta sammanlagdt borde, enligt min öfvertygelse, wäckt en starkare uppmärksamhet hos Utskottet, och gifwit anledning till någon föreslagen förändring med denna, emot Constitution och Lag försärande Autorité; hwarföre jag icke kan undgå att å Lag-Utskottets betänkande göra några anmärkningar; hwartil jag wördsamt utbeder mig Höglof. Ridderskapet och Adelsns gunstiga uppmärksamhet: Utskottet yttrar, att uti en större Stad, der ett stort antal människor äro samlade och wistande, ändamålet med Polisen är

att bewaka och bibehålla allmän säkerhet, och att tillse och befordra den ordning och snygghet m. m. som måste råda inom en sådan Folksamling; samt till uppfyllande af sådant ändamål, anser Utskottet Polis-Kammaren icke kunna undergå någon af de förändringar jag föreslagit; Utskottet föreslår likwäl icke något annat förändrande härwid, utan vill således att Polisen må få fortfara med samma myndighet som hittills, och det utan undantag. Icke en gång ringaste kontroll öfwer den samma får, enligt Utskottets mening, ägorum. Utskottet yttrar widare, det wara förmanligare att directe hos Kongl. Maj:t så anföra klagan emot Polisens åtgärder och förfaranden.

Swad det försinämde beträffar, så anser jag enda sättet att förekomma sådana wäldsamheter wara, att Polisen ställes under Kongl. Hof-Rättens granskande, samt att dess Protokoller och Domböcker till Hof-Rätten insändas. Jag tror att

ordnings vinnande i Stockholm kan befordras och befrämjas utan att Människor oskyldigt mishandlas; Jag har trodt, att en Domare, som Polis-Mästaren, bdr denna Constitution och Allmänna Lagens föreskrifter så mycket, att de af honom minst böra kunna öfwerstridas, då han är den samma som skall beskydda medborgaren, och waka öfwer allmänna säkerhetens helgd.

Det sednare åter, att hos Kongl. Maj:t directe ansöra Klagan, torde efter min tanka icke wara så lämpligt, af den orsak, att Kongl. Maj:t och dess Högsta Domstol är högsta och sista Instantien, hwar förre och alla från andra Domstolar till Kongl. Maj:ts afgörande inkommande mål, alltid förut wid lägre och högre Domstolar blifwit utredde och aldrasist till Kongl. Maj:t ankomma. Det synes således som Lag-Utskottet will, att Polis-Mål böra hafwa en bakwänd ordning, nämligen, att börja wid högsta instantien och sluta wid den lägre.

Sluteligen får jag tillägga några små omständigheter som icke torde vara att förkasta, nämligen: att, utom hvad jag förut föreslagit, jag äfwen anser högst nödvändigt att anföra:

1:o Att 2:ne Öberoende Fiscaler tillsättas, och alltid en af dem böra bewisa Sessionerne i Police-Kammaren; att de må äga och utöfwa samma befattning derstädes, som Advocat-Fiscalerne i Hof-Rätterne och Collegierne innehafwa, samt endast ha att ansvara för Justitie-Ömbudsmannen såsom deras enda förman, samt att de utan tunga för Staten, kunna af de betydliga Sakdres medlen som dageligen i Police-Kammaren så ymnigt inflyta, prydbligt aflönas, desse Fiscaler böra efter min tanke äga Konungens Fullmakter.

2:o Att Police-Kammarens Sessioner böra alltid hållas för öfna dörrar, på det att hwem af Allmänheten som helst må äga inträde derstädes, undantagandes då något Politiskt mål förekommer.

3:o Att nödig Controll inrättas i Sa-
 lörens inflytande i Polis-Kammaren, på
 det man må erhålla Speciel, Summarisk
 uppgift på beloppet deraf, samt hwartill
 de användas.

Får således i anseende till hwad jag
 i ödmjukhet anført, anhålla om återre-
 miss, samt att dese mine anmärkningar
 och tillägg måtte till Lag-Utskottet få åtfölja
 betänkanDET, jämte att de öfrige Res-
 pective Riks-Stånden må få del häraf.

Ötterligare anförande till Protocol-
 let, wid justeringen den 25 A-
 pril.

I enlighet med de anmärkningar och till-
 lägg jag, den 4:de dennes, i Höglof. Rid-
 derskapet och Adels Plenum anförde, i an-
 seende till Höglof. Lag-Utskottets afgifne

Betänkande öfver min Motion, om Stockholms Police-Styrelses förändrande, till förekommande af denne Auktoritets ytterligare emot våra heliga grundlagas öfwä-
de misbruk; anhåller jag ödmjukast att till Protocollet få inrycka följande:

I den händelse Auktoret icke skulle finna antagligt hwad jag föreslagit i anseende till de 2:ne öfverordnede Fiscalers tillsättande såsom kontroll öfver Police-Råmman, så föreslår jag, det 2:ne ledamöter som Professorer böra jämte Ordföranden Police-Råstaren utgöra Police-Råmnden, och då desse två äro ledamöter med hvarandra instämna, böra deras wota afgöra Police-Målen; men i sådant fall Ordföranden erhåller en af desse ledamöter, som instämmer med dess beslut, warde beslutet gällande, dock likwäl icke obetagit för den andra ledamoten att sig deremot reservera deraf han skulle finna beslutet wara stridande emot Lag och författningar, och således Ordförandens (Police-

Måstarens) ensamma yttrande icke anses gällande. Härigenom skulle den fördelen vinnas, att så wäl de 70 à 80,000 i Stockholm warande Personer, som äfwen den mängd af trafiquerande landtboer, icke wäro beroende och underkastade en ensam och efter godtycke försarande Persons (Police, Måstarens) egenmäktiga ompröfwande. (En händelse torde härwid förtjena anses, att under innewarande Riksdag, en Bonde från landet äfwen blifwit tracterad med Prygel i Rådstuguhäktet, på Polisens befallning hwarå sacket kan företes).

Jag anhåller ödmjukast att detta anförande äfwen må till Dag-Utskottet blifwa remitterat, såsom i sammanhang med de af mig förut öfwer Utskottets betänkande gjorde anmärkningar.

Bihang.

Några reflexioner wid de af
Police-Mästaren, Herr Un-
der-Ståthållaren och Rid-
daren Wannqvist afgifne
förklaringar öfwer klago-
mål, förda hos Riksens
Stånd. Justitie-Ombuds-
man, tryckta under titlar
Policen utan Slöja N:o I
och 2.

Herr Under-Ståthållaren säger bland
annat det han, på wanligt militairiskt
wis låtit afstraffa Åkaredrången Bäck-
ström med 50 och Westerdahl med 25 pry-
gel, såsom aga för deras kittsliga poj-
aktiga förhållande. Man wet att de Mi-
litairiska bestraffningarne äro strängare
än de, som allmänna lagen ålägger, hwil-
ket de utan twifwel också böra wara; men
de äro lämpade efter brottens beskaffen-

het och fotade på billiga och menliga grunder. Jag vill ett ögonblick antaga det Herr Wanoqvist verkeligen haft rätt att affstraffa de, för mord misstänkte Åkardrängarne, och under denna supposition vill jag granska huru han ställt sig till esterrättelse Kongl. Maj:ts Nådiga Circulair till samtelige Regements-Cheferne af den 26 November 1812 om förändring i Krigs-Artiklarne i vissa fall, som angå Landt-Arméen". Enligt detta äro.

1:o 50 prygel den högsta Extrajudiciela bestraffning som får åläggas, swarande emot 4 hwarf gatulopp eller 20 par spö, och denna kan endast äddimmas för andra resan begångna förbrytelser af den gröfre art att de ej kunna med fängelse försonas, såsom rymning, sel mot Ordres, när ingen synnerlig skada deraf skedd, dubbel legotagning, slurskhet och wanwördnad mot förman, m. m. Herr Wanoqvist har således låtit affstraffa Bäckström på ett sätt, swarande mot 20 par spö och för hwad? För ett pojaktigt uppförande af sådan beskaffenhet som —

2:o Belägges med, på sin högd, fängelse i löst och mörkt rum på högst 8 dagar, och som i krig under tåg eller marche, kan förvandlas i högst 16 prygel. De förseelser hvarigenom någon ådrager sig detta straff äro försumlighet i tjenstgöring, bristande anständighet i uppförandet, lidelighet, dryckenskap, oljud, smärre slagsmål med kamrater och mera dylikt, hvaraf någon skada icke skedd. Äfwen detta straff har Westerdahl undergått — hwilket förhållande Herr Under-Ståthållaren Wannqvist ej bestridt och således måtte det vara sannt.

3:o Bestraffning med prygel bör verkställas med en kåpp af halfannan alns längd och $\frac{1}{2}$ tums diameter, och tiden der, till så låmpas att 50 prygel äro gifna inom 10 minuter. De åter som pryglas i Rådstuguhåftet, erhålla slagen af en tjock dagg af oberedt läder och Bäckström undseck några få slag i sänder hwaremellan man låt honom uppsiga — Ett farfarande hvarigenom den pryglades hälfa eller lif äfwentyras.